

ANKARA KAHRAMANKAZAN İLÇESİNE DEĞER KATAN ŞAHSİYETLERDEN

GÜVENÇLİ İBRAHİM EFE

One Of The Value-Adding People Of Kazan District Of Ankara, İbrahim Efe From Güvenç Village

ÖZET

Devletlerin kuruluş dönemlerinde halkı motive ederek onları ateşleyen ve liderleri de heyecanlandırarak katkı sağlayan önemli olaylar ve bu olayların aktörleri vardır. Bu bağlamda Türkiye Cumhuriyetinin kuruluş döneminin zorlu şartlarında çıkış yolu arayan Atatürk'ü ve halkı kurtuluşa inandırarak hedefe yönlendiren önemli olaylardan birisi de Atatürk'ün 27 Aralık 1919'da Ankara'ya gelişinde onu karşılayan "Seymen Alayı"dır.

Türklerin Orta Asya'dan Anadolu'ya gelişi ve Anadolu'nun Türkleşmesinde, taşıdıkları kültür her zaman yol gösterici olmuştur. Orta Asya'da topluluktan imparatorluk sistemine geçilmesi, bir düzen ve sistemin kendi içinde tesisi Türklerin devlet kurma yeteneğini öne çıkarmaktadır. Bu bağlamda Türkler göç ederek geldikleri Anadolu topraklarında da Orta Asya'daki gibi imparatorluklar kurmuşlardır. Yönetimler zaman zaman zafiyetler gösterse de toplumun kültürel dinamikleri, içerisinden yeni bir devletin temelini atma refleksini göstermiştir.

Tarihte bilinen yirmi dört boyu ile Oğuzlar Anadolu'ya yoğun olarak göç etmiş Türk topluluklarıdır. Ankara civarında da yoğun olarak yerleşen Oğuzlar, birçok yerleşim alanına kendi boylarının adlarını vermiştir. Bu toprakların yurt tutulmasında ve tarihsel süreçte Türk devletlerinin zayıfladığı dönemlerde kendi dinamiklerini işleterek sistemin devamı için her türlü önlemi almışlar ve yeni bir devlet kurularak güçlenmesine kadar geçen dönemde zafiyetleri önlemişler ve yeni devletin kurulmasında önemli fonksiyonlar üstlenmişlerdir.

Oğuz boyunun bir töresi olan "Seymen Alayı" düzenlenmesi çok özel dönemlere hastır. Devletin ağır yara aldığı dönemlerde bir çıkış yolu bulmak için Kızılca gün'ler düzenlenirdi. "uğurlu" ve "mutlu" sayılan bu törenler dua ve kurban gibi ritüelleri de içermekteydi. Anadolu topraklarının yabancı devletler tarafından işgal edildiği, Osmanlı İmparatorluğu'nun zayıfladığı bir dönemde Ankara halkı kurtuluşa giden yolda Atatürk'ün hareketine ilgisiz kalmamış ve gelecekte kurulacak yeni Türk devletinin çıkış yolunu burada görmüştür. Bu amaçla Seymen Alayı düzenlenerek Ankara'ya gelecek olan Atatürk ve heyetini karşılamaya ve ona güç vermeye gitmiştir. Bu alayın başında bulunan Kazan İlçesinin Güvenç Köyü'nden İbrahim Efe de önemli simalardandır. 27 Aralık 1919 Cumartesi günü kurulan Seymen Alayı'na kendilerine has kıyafetleriyle katılan efelerden Güvençli İbrahim Efe Seymen Sancağı'nı taşımış ve İstasyon yolunda Atatürk ve heyetini karşılamıştır. Yapmış olduğu önderlik ve Seymen Alayı'ndaki yararlılıkları Atatürk ve heyetine moral kazandırmış ve kurtuluş yolunda halkı da cesaretlendirmiştir. Bu yararlılıkları nedeniyle Güvençli İbrahim Efe Kazan ilçesine değer katan önemli tarihi simalar arasında yerini almıştır.

ABSTRACT

During the establishment periods of the states, there are some important events which instigate the people by motivating them, and contribute by also exciting the leaders; and there are some actors of these events. In this context, in the difficult conditions during the establishment period of Turkish Republic, one of the important events which made people and Atatürk believe in salvation and motivated them was the "Seymen Regiment" which met Atatürk when he went to Ankara in 27 December 1919.

Their culture had always been a guiding light for the Turks while coming to Anatolia from Central Asia and turkifying there. In Central Asia, transition to emperorship from the communities, and establishing an order and a system in there, highlighted the Turk's ability to form a state. In this context, like they did in Central Asia, Turks established empires also in Anatolian territories where they came by migrating. Although governments showed some weaknesses from time to time, cultural dynamics of the society showed the reflex of founding a new state.

Oghuz, with the twenty-four tribes known in the history, are the Turkic tribes which intensely migrated to Anatolia. They intensely settled around Ankara too and gave the names of their own tribes to many settlements. They took any kind of precautions for the continuation of the system to keep these territories as homeland during the historical periods when Turkish states weakened; and they prevented the weaknesses during the period until a new state was established and gained its strength; and had important functions while establishing the new state.

Regulation of "Seymen Regiment" -which was a convention of Oghuz tribe- was specific to very special periods. Kızılca günler* were being organized to find a way out during the periods when the state got damaged severely. These ceremonies which was counted as "lucky" and "blissful" also included rituals like prayer and sacrifice. In a period when the Anatolian territories were occupied by foreign states and the Ottoman Empire fell into a decline, people of Ankara, on *Kızılca günler (reddish days) are the hard times when the state fall into a decline and the people look for a solution to find peace and to found a new state. this road to salvation, followed Atatürk's steps and in this, they saw the solution of the new Turkish state which would be established in the future. For this purpose, Seymen Regiment was organized and went to welcome Atatürk and his committee, and to give him strength. İbrahim Efe -from Güvenç Village of Kazan district- leading this community, was one of the important faces. Among the efes who participated with their traditional clothes to the Seimen Procession established in 27 December 1919, İbrahim Efe, carried the flag of Seimen and met Atatürk and his committee in the station way. This leadership and his contributions to the Seimen Community cheered Atatürk and the committee up and encouraged the people in their way to salvation. Thanks to these contributions he made, İbrahim Efe of Güvenç Village, took his place among the important historical faces who added value to Kazan District.

1-GİRİŞ

Günümüzde tarihçilerin üzerinde uzlaştığı görüşlerden biri; Dünya tarihinde kendi kendine devlet kurabilme kültürüne sahip birkaç milletten birinin "Türkler" olduğudur. Elbette böyle bir yargıya varabilmek için Türklerin bu konudaki özelliklerini tanımak gerekir. Ortak bir kültür altında toplanan insan topluluklarının oluşturduğu ve adına "Millet" denen toplulukların kurduğu en büyük teşkilat "Devlet"tir. Bu bağlamda Türklerde devlet kurma kültürü çok eski tarihlere kadar gitmektedir. Bilge Kağan, Göktürk Yazıtlarında bu konuda şöyle demiştir: "Üstte mavi gök, altta yağız yer yaratıldığında, ikisinin arasında insanoğlu yaratılmış. İnsanoğlunun üzerine (de) atam Bumin Kağan ve İstemi Kağan (hükümdar olarak tahta) oturmuş. (Tahta) oturarak, Türk milletinin devletini (ve) töresini yönetivermiş, düzenleyivermiş" (Ergin, 1978: 33). Bu ifadelerden Türk milleti hakkında sadece o döneme ilişkin değil, başlangıcı evrenin, yani gök, yer ve insanın yaratılışına kadar uzanan köklü bir tarihten gelen özellikten söz edilmektedir.

Devletsiz yaşam sürdürmenin sonuçlarının bilincinde olan Türkler bu görüşlerini yazılı tarihlerine de aktarmışlardır. 630 yılında devletini ve bağımsızlığını kaybeden Türk milletinin sızlanmaları, Göktürk yazıtlarına; "Türk kara kamag bodun anca tirmiş: İllig bodun ertim, ilim amtı kanı, kimke ilig kazanur men tir imiş" Açıklamasında "İlli (devletli) millet idim, ilim (devletim) şimdi hani, kime il (devlet) kazandırıyorum der imiş" (Ergin, 1973: 21, 78). şeklindeki ifadelerle yansımıştır.

Türklerin önemli niteliklerinden birisi teşkilatçı olmalarıdır. Devletin sağlıklı çalışması, devamı, daha geniş alanlara hükmetmesi için güçlü askeri ve idari teşkilatlar kurmuşlardır. "Bunlardan özellikle, Oğuz Kağan'ın boy teşkilatı ile büyük Hun Hükümdarı Mete'nin (Bagatır/Batur) askeri ve idari teşkilatı, bütün Türk tarihi boyunca ölmezliğini korumuş, devlet kurucularına daima örnek olmuştur" (Koca, 2002: 829)

Türklerde devletin zafiyete uğradığı, bağımsızlık ve geleceğin tehlikede olduğu dönemlerde bu durumdan çıkış ve geleceğini belirlemek amacıyla yeni bir devlet kurma ve kendisine lider seçme refleksi geçmişten gelen bir kültürdür. Meclis-toplantı anlamına gelen "Toy" geleneği, tarihte Asya

Hun İmparatorluğu'nda Mao-tun dönemine kadar geriye uzanmaktadır. “Mao-tun devrinde (M.Ö. 209–174) dini ayinlerin yapıldığı, halkın nüfusunun ve hayvan sayısının belirlendiği ve devlet işlerinin görüşüldüğü üç büyük toplantı yapılmaktaydı... Burada görüşülen başlıca konular şunlardı: Askeri stratejik meseleler, dış politikayla ilgili işler, elçi kabulleri, yeni hükümdar (Shan-yü) seçimi (Mori, 1978: 209-226). Türk tarihinde önemli bir yere sahip Oğuz'larda da bu gelenek sürdürülmüştür. “Oğuz Türklerinde de aynı amaçla Toy'lar düzenlendiğini görüyoruz. Bu toylar bir eğlence ve yemekli ziyafet olduğu, devlet işlerinin görüşüldüğü meclisler niteliğindedir” (Sümer, 1982: 400-401).

Arap gezgini İbn-i Fadlan Seyahatnamesi'nde Oğuz toylarına bey ve komutanların yanı sıra halkın da katıldığını belirtmektedir ki, bu da diğer Türk devletleri meclislerinin hepsinde görülen bir özellik değildir. Bunun için topluluk derhal bir kurultay toplar ve geleceğe dönük kararlar alır” (Doğan, 1954). Türk devletlerinde birçok devlet işinin görüşüldüğü ve devletin geleceğine dair kararların alındığı çeşitli kurul ve meclisler bulunmaktadır. Hakan görevini yaparken Töre'ye uymak zorundadır. “Törenin kaynağı ise “halk, han ve kurultay” dır” (Arsal, 1974: 288). Ögel'e göre; “Kurultay, Millet'in Birleşmesi, Kaynaşması ve Din ile Devlet Gücünü, Tek Elde Toplayan, Gösteri ve Toplantıdır” (2002: 877). Türk Tarihi boyunca Toylar yeni Han'ın seçiminde ve meşrulaştırılmasında önemli rol oynamış ve varlıkları Türklerde meşruti bir yönetimin dayanağı olmuştur. Oğuz Türklerinde de hakan seçiminde devlet meclisi Toy'un etkili olduğu bilinmektedir. Osmanlı İmparatorluğu'nun kurucusu Osman Bey'in böyle bir mecliste hükümdarlığa seçildiği bilinmektedir (Arsal, 1974:271-272).

Seymenlik geleneğinin kökleri Orta Asya'ya kadar uzanmaktadır. “Oğuz kervanı bir yerden diğerine göç ederken, herhangi bir saldırıya karşı kervanı korumak, ön saflarda yer alan seymenlerin görevidir” (Özaslan, 2002: 110). Anadolu topraklarına göçle birlikte bu geleneksel yapılar biçim değiştirerek benzer görevleri sürdürmüşlerdir. “Bu tür örgütler, devletin olmadığı veya otoritesinin zayıf olduğu durumlarda oba, köy, kasaba ve şehirleri koruyan sivil kuruluşlar olarak karşımıza çıkmaktadır” (Özaslan, 2002: 110).

Enver Behnan Şapolyo “Atatürk ve Seymen Alayı” adlı eserinde bu gelenekten şöyle söz etmektedir; “Ankara halkı, tarihin pek eski devirlerinden beri (OrtaAsya'dan beri Seymen düzülme (tertibi) adı verilen bir Türk ananesini milli vicdanında gizli bir sihir olarak yaşatmakta idi. Seymen Alayı daima kızılca günlerde kurulurdu (Şapolyo, 2002: 22). Eserde geçen “kızılca günler” milli felaketin yaşandığı, devletin acz hale düştüğü günlerdir. Devlet milletini koruyamayacak duruma geldiğinde, yeni devlet kurulması ve yeni lider seçilmesi için halk geleneksel toplantı düzenlerdi.

Türk Dil Kurumu'nca hazırlanan Güncel Sözlük'te “seğmen” kelime anlamı olarak Farsça kökenli “segban” kelimesi ile eşleştirilmiştir. “Genellikle atlı olarak savaşa katılan, kendi içlerinde hiyerarşik bir düzen bulunan yarı askerî güvenlik gücü” (www.tdk.gov.tr). olarak tanımlanmıştır. Halk arasında “seymen” olarak ta telaffuz edilen kelime karşılığı “Köyden köye gelin almaya giden güvey yanlısı, atlı, davullu, zurnalı, silahlı ve cepken giyinmiş delikanlı alayı veya asker, kolcu” (www.tdk.gov.tr). olarak tanımlanmaktadır. “Seymen yörede yaygın olarak bilinişiyile kısaca Ankara Efesidir, Ankara yiğididir” (Özaslan, 2002: 109).

Seymen alaylarında aidiyet duygusunu öne çıkaran, alayın düzeni ve yönlendirilmesi için başına “Bayraktar” konurdu. Türklerde “Bayraktarlık” özel önemde bir görevdir. Arkasındaki topluluğa güç verme, yönlendirme ve coşkulandırma gibi birçok işlevi yerine getiren bir semboldür. Tarihte birçok mücadelede bayraktarların yaptığı kahramanlıklar anlatılır. Örneğin İstanbul'un fethinde “Ulubatlı Hasan” tarihe taşıdığı bayrağı İstanbul surlarına canını hiçe sayarak dikmiş ve fethin unutulmaz sembolleri arasında yerini almıştır.

2- KAZAN İLÇESİ GÜVENÇ KÖYÜ

Güvenç Köyü, Kazan ilçesinin güneydoğusunda ve ilçe merkezine 11 km, Ankara-İstanbul karayoluna 6 km uzaklıktadır. Orhaniye, İmrendi, Aydın, Kumpınar, Kazan (Kayı Mahallesi) şehir merkezi, Alpagut, Kılıçlar ile Keçiören ilçesine bağlı Sarıbeyler Köyü ile komşu olup, orman köyü statüsündedir.

Tarihsel süreçte çok eskilere dayanan medeniyetlere ev sahipliği yapmışsa da Türklerin bu bölgeye gelişleri ve yerleşimleri Anadolu topraklarına göçle birlikte olmuştur. Kazan ve civarında bugün birçok yerleşim biriminin Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşunda da etkili olan Oğuz boylarının adını taşıması bölgedeki hakimiyetlerini göstermektedir. Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin kararı ile de Büyükşehir mücavir alanı içerisine alınmış ve mahalle statüsüne geçmiştir.

3-ANKARA'NIN 1919 YILINDAKİ DURUMU

Ankara'nın 1919 yılındaki görünümü şöyle anlatılmaktadır; “1919 yılında Ankara, yirmi bin nüfusu ile gelişmemiş bir köyü andırmakta; yerleşim alanı kale ile bugünkü Ulus Meydanı arasında uzanmaktadır. Kaleden güneye ve kuzeye doğru seyrekleşerek inen evler, tipik bir Osmanlı kasabasını andırmakta, iki katlı, kerpiçten duvarlı, çatılı, damı kiremitle örtülü evler çoğunlukta idi. Şehir daracık sokaklı, köhne ahşap evli ve bol minareli bir görünüme sahipti (Arolov, 1967: 73; Özgül, 1989: 25). Şehir merkezi, kalenin etrafında ovaya doğru uzanan Ulucanlar, Hamamönü, Samanpazarı, Kaleönü ve Hacı Bayram gibi bugün de varlığını koruyan mahallelerden oluşuyordu. Evlerin seyrekleştiği kenar mahallelerden sonra Keçiören, Etlik, İncesu, Çankaya ve Dikmen'de zengin gayr-i Müslimlerin ve Ankaralıların oturduğu bağ evleri bulunuyordu. (Koç, 1973: 15).

Birinci Dünya Savaşı sonunda imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması, Osmanlı Devleti için bir ölüm fermanı olmuştu. Antlaşmanın ağır hükümlerinin hiç vakit kaybetmeksizin uygulamaya konulmasıyla birlikte Anadolu hızlı bir şekilde işgal edilmeye başlanmıştır. Türk halkının, Hükümetin ve Padişahın umutsuzluk içinde bulunduğu bir dönemden geçilmekteydi. Bu dönemde kurtuluş çalışmaları Anadolu'da heyecanla takip edilmekteydi.

Sivas Kongresi'nin üzerinden bir ay geçmeden Heyet-i Temsiliye karargâhını Sivas'tan Ankara'ya taşımaya düşünen Mustafa Kemal Paşa, 1 Ekim 1919 tarihinde Kazım (Karabekir) Paşa'ya göndermiş olduğu telgrafta konuya şöyle değinmektedir: ...Aynı zamanda Heyet-i Temsiliye Karargâhını Ankara'ya ve daha da batıya taşıyarak İstanbul'a yaklaşmanın etkili olabileceğini düşünüyoruz... (Arsan, 1991: 98). Fakat Mustafa Kemal Paşa'nın bu düşünceyi çekirdek kadroya kabul ettirmesi kolay olmamıştır. Nitekim, Batıya taşınma kararı 16-29 Kasım 1919 tarihleri arasında Sivas'ta komutanların da katılımıyla gerçekleşen Heyet-i Temsiliye toplantısında alınmıştır” (İğdemir, 1975). Bu toplantı kararlarında Temsil Heyeti'nin Eskişehir'e gideceği (Baykal, 1989: 59) tutanaklarda ise, Seyitgazi'nin merkez yapılacağı ifade edilmektedir” (Baykal, 1989: 57). Bununla birlikte Heyet-i Temsiliye'nin Sivas'tan sonra nereye gideceği uzun süre gizli tutulmuş ve Ankara'ya gideceği söylenmemiştir.

Heyet-i Temsiliye, 18.12.1919 günü Sivas'tan yola çıktı. Kayseri-Mucur-Hacı-Bektaş-Mucur-Kırşehir-Karaman-Beynam Köyü üzerinden, 27 Aralık 1919 Cumartesi öğleden sonra Ankara Dikmen sırtlarına gelindi. Dokuz günlük yolculuk boyunca inceleme ve görüşmeler için Kayseri ve Mucur'da birer gün kalınmış, yedi gün yolda geçmiştir (Şapolyo, 1958: 357). Mustafa Kemal Paşa ve heyetini ilk olarak Gölbaşı ilçesinde karşılamış ve Dikmen-Yenişehir-(bugünkü) Radyoevi-Demiryolu İstasyonu ve Ulus Meydanı yoluyla Hükümet Konağı önüne gelinmiştir. Karşılamada Ankara seymenleri, esnafı, sanatkârı, halkı ve öğrencisi bulunuyordu.

4-GÜVENÇ'Lİ İBRAHİM EFE

Ankara seymenlerinden “Çavuş” lakaplı İbrahim, Kazan İlçesi, Güvenç Köyü doğumludur. “İbrahim Efe “Mollamahmutoğulları” sülalesi mensubu olup, soyadı kanunundan sonra sülale “Şahin” soyadını almıştır” (Erdoğan, 2009: 472). İbrahim Efenin yaşamı hakkında ağabeyinin torunu Avukat Yıldızhan Adil Şahin’le yapılan görüşmede; Evlenmiş, engelli bir kızı olmuş fakat kısa süre yaşayabilmiştir. İbrahim Efe çocuksuz olarak vefat etmiştir. 1932-34 yılları arasında Ankara Numune Hastanesi’nde vefat etmiş ve Gülveren’de bulunan Asri mezarlığa gömülmüştür. Ancak mezarlıkta yapılan düzenlemelerden sonra mezar yeri bulunamamıştır. İbrahim Efenin, Kumcuoğlu Sitesi denilen yerde geniş bostanları, arazileri ve burada çalışan işçileri vardı. Sebze alır, At Pazarındaki dükkânında Ankara halkına satardı. Bugün Hamamönü’nde Kapalı Parkın olduğu yerde iki katlı kerpiç bir evi vardı. Ankara’nın önemli törenlerinde kullandığı altın kabzalı kılıcının dışında günlük kullandığı kılıcı ve yaşlılık dönemine ait bıçaklı bastonu bugüne kalabilmiştir. Ankara’nın kabadayılarından ve sayılan insanlarından birisidir. Hem esnaf hem de yiğit bir insandı İbrahim Efe. Ankara’da Seymen teşkilatının içinde yetişmiş gözü pek, heyecanlı, cesaretli ve liderlik vasıfları olan birisidir. Yaşadığı dönemde Ankara’nın seymenleri arasında seçkin bir yere sahiptir. Fiziksel olarak uzun boylu, dik duruşlu topluluğu etkileyen heybetli bir görünüme sahipti. Bu nedenle teşkilatın içindeki bu konumu nedeniyle Seymen alaylarında bayraktarlık görevi ona verilmiştir.

Atatürk’ün 27 Aralık 1919’da Ankara’ya gelişi için hazırlanan seymen alayı üç ayrı kola ayrılmış ve üç kişi bayraktarlık yapmıştır. “Seymen alayının bir kısmı İncesu köprüsünden Dikmen bağlarına, bir kısmı Çankaya bağları batısındaki Kırşehir’e giden Kızıl yolu eteklerine, bir kısmı da Güvençli İbrahim Çavuş önderliğinde İstasyon yoluna dizilmişlerdir” (Şapolyo, 2002: 29). 27 Aralık 1919 Cumartesi günü Atatürk önce Genelkurmay Başkanlığı’nın bugünkü yerinde arabasından inerek halkı ve seymenleri selamlamıştır. Daha sonra bugünkü Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi’ne (radyoevi) kadar konvoyla birlikte yürümüş ve buradan aracına binip İstasyon yoluna yönelerek jandarma takımını ve

polisleri selamladıktan sonra Seymen Alayının yanında durmuştur. “Güvençli İbrahim’in bir elinde bayrak, sol elinde üzeri altın işlemeli bir iri pala ve göğsünde bir Kur’anı Kerim asılı olduğu halde tunçtan bir heykel gibi duruyordu. Sağında büyük bir teke pala ile Kasap Yaşar efe, solunda ise köfteci Kırış’ın Bekir Efe bulunuyordu. Diğer seymenler de dizilmişlerdi.” (Şapolyo, 2002: 33).

Enver Behnan Şapolyo, yıllar sonra hasta yatağında Güvençli İbrahim ile bu konuda yaptığı görüşmeyi şöyle anlatmaktadır; Mustafa Kemal Paşa dördüncü ordudan (şarktan) Ankara’ya geldiği gün, başında boz bir kalpak, üstünde bir canavar kürklü bir kaput vardı. Görür görmez ona kanım kaynadı. Göğsümde Kur’anı Kerim, bir elimde bayrak diğer elimde bir teke pala beni görünce yanıma yaklaştı. Kur’anı Kerim ile bayrağın ucunu öptü. Sonra bana:

-Nasılsın ağa?

Deyince ben:

-Duacıyım sağol paşam!..dedim.

Davul zurna, paşayı önümüze kattık. Hükümet meydanına vardık. Mustafa Kemal Paşa Yunan’ı İzmir’den denize döküp Ankara’ya döndüğü gün yine uşaklarla karşıcı çıkmıştım. Büyük zafer günü seksen ihtiyar Seymenlerden bir alay yapmıştık. Meclisin önünde halka olup karşılıklı oynamıştık (2002: 32).

Atatürk yıllar sonra kaleme aldığı büyük nutkunda bu konu hakkında şöyle diyordu;

Ankara’ya muvasalatımızı, 27 Kânunuevvel (Aralık) 1919 tarihli, şu açık tebliğ ile tamim ettik:

Sivas’tan Kayseri tarikiyle Ankara’ya hareket eden Heyeti Temsiliye, bütün güzergâhında ve Ankarada, büyük milletimizin har ve samimî tezahüratı vatanperveranesi içinde, bugün muvasalat eyledi. Milletimizin gösterdiği eseri vahdet ve azim, memleketimizin temini istikbalı hakkındaki kanaatleri, lâyetelzel bir surette tarsin edici mahiyettedir.

Şimdilik, Heyeti Temsiliye Merkezi, Ankaradadır. Takdimi hürmet eyleriz efendim.

Heyeti Temsiliye namına Mustafa Kemal” (Atatürk, 1970: I,332).

27 Aralık 1919’da, halkın kendi iç dinamiklerinin oluşturduğu seymen alayının da bulunduğu topluluğun coşkulu karşılamasının Atatürk’ü ne kadar umutlandırdığı ifadelerinden açıkça anlaşılmaktadır.

27 Aralık 1919'dan sonra Türk ulusal kurtuluş hareketinin yönlendirildiği merkez Ankara olmuştur. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve yeni devlet orada kurulmuş ve yaptığı katkılarıyla başkent olmayı hak etmiştir. "Ankara halkının Heyet-i Temsiliye'ye gösterdiği sıcak ilgi ve Milli Mücadele'ye verdiği destek...Ankara'nın başkent olmasında önemli etkenlerdendir" (Dinçer. 1997: 229).

Naşit Hakkı Uluğ anılarında Atatürk'ün Ankara'ya gelişini şöyle anlatmıştır: Ankara ve civar halkı haftalardan beri silahlanmış, Türk töresine göre milli felaket günlerinde ulusun gencini ve ihtiyarını katılması ile meydana gelen ve göze alamayacağı fedakarlık tasavvur edilmeyen, büyük Seymen alayı kurulmuş, alayın sancağı kale civarında bir meydana dikilmişti. Artık bıçak kemiğe dayanmıştı. Yedisinden yetmişine kadar eli silah tutan herkes düşmana karşı koyacaktı. Bugün çoğu aramızdan ayrılmış Ankara'nın fidan boylu efeleri palalarını sallayarak, Mustafa Kemal Paşayı karşılıyordu (1933: 9-10).

O tarihte Ankara'da bulunan 20. Kolordu'nun komutanı Ali Fuat Paşa (Cebesoy) anılarında 27 Aralık 1919 gününü şöyle anlatmaktadır; Karşılama gelenlerin bir ucu o zamanki Kızıl yokuştan başlıyor dolaşa dolaşa istasyona iniyor ve oradan kıvrılarak hükümet konağına doğru uzanıyordu Karşılama gelenlerin sayısını 30-40 bine çıkarırlardı. O zamanlar Ankara'nın nüfusunun 22 bini geçmediği hatırlanırsa bu muazzam kalabalığın etraftaki şehirlerden geldiği anlaşılmaktadır. İlk defa Ankara'ya gelen Mustafa Kemal Paşa bu manzara karşısında fevkalade mütehasşıs olmuş, gözleri dolmuştu (Cebesoy, 1937: 19).

SONUÇ

Türkler tarihsel süreçte kendi iç dinamiklerini harekete geçirerek yıkılmakta olan devletlerinin yerine yeni devlet kurma ve lider seçme geleneğine sahip Dünyadaki sayılı birkaç milletten biridir. Türklerin Orta Asya'dan Anadolu'ya devam eden tarihsel süreçte kurmuş oldukları on altı devlet bu görüşü doğrulamaktadır. Zayıflayan ve acz haline gelerek milletine sahip çıkamayacak hale gelen devletleri

için Türkler, sahip oldukları devlet kurma geleneğini işleterek geleceğine sahip çıkmak amacıyla kurulacak yeni devlet teşkilatını ve liderini yaptıkları toplantılarda seçerlerdi. Tarihte çok önemli kararların alındığı “toy” adı verilen ve daha sonra “kurultay” olarak isimlendirilen toplantılar atalardan intikal eden geleneksel mirastır. “Kızılca günler” olarak da adlandırılan bu zor günlerde millet toplumsal refleksle bir araya gelerek geleceğine yönelik önemli kararlarını alır ve uygular.

Bu bağlamda, Osmanlı İmparatorluğu’nun zayıflayarak acze düştüğü dönemde Türk Milleti, kurtuluşu ve geleceğini belirlemek için Ankara’da Seymen Alayı düzülmüştür. Bu alayda önemli görevlerden birisi de bayraktarlıktır. Bayraktarlar heybetli, kararlı, heyecanlı, cesaretli, arkasından gelen topluluğu yönlendiren liderlik vasıflarına sahip kişiler arasından seçilirdi. Bu bağlamda, Atatürk’ü 27 Aralık 1919’da Ankara’da karşılamak için düzenlenen seymen alayının bayraktarlarından birisi de Güvençli İbrahim Efe’dir.

Milletimizin bu zor günlerinde kurtuluşa giden yolda bayraktarlık yaparak onları cesaretlendiren, umutlandıran, önlerine düşerek kurtuluşa inandıran bu değerli şahsiyeti saygıyla anıyor, Kazan İlçemize bağlı Güvenç Köyü’nden böyle bir şahsiyetin çıkmasından doğan onur ve gururu yaşıyoruz. Bizlere bu konuda düşen en önemli görevin onun hatıralarını yaşatmak ve değerlerimize sahip çıkmak olduğuna inanıyorum. Ruhu şad olsun.

KAYNAKÇA

Arolov, S. İ. (1967). Bir Sovyet Diplomatının Türkiye Hatıraları, Çev. Hasan Ali Ediz, İstanbul, Burçak Yayınevi.

Arsal, S. M. (1974). Türk Tarihi ve Hukuk, İstanbul.

Arsan, N. (1991). *Atatürk, Mustafa Kemal, Atatürk’ün Tamim Telgraf ve Beyannameleri*, C. IV, Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Belge No. 79.

Atatürk, M. K. (1970). Nutuk. Cilt: I (1919-1920). 10. Baskı. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Baykal, B. S. (1989). Heyet-i Temsiliye Kararları. Ankara: Türk Tarih Kurumu.

Cebesoy, A. F. (1937). “Büyük Önderi Karşılarken”, Ankara: Ulus Gazetesi, 28.12.1937. s. 19.

Dinçer, G. (1997). *Ankara'nın Başkent Oluşunun Anlamı*. Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Sayı.37 (Mart 1997).

Doğan, L. (1954). *İbn-i Fadlan Seyahatnamesi*, İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 1, s.59-80. Ankara.

Erdoğan, A. (2009). Geçmişten Günümüze Kazan. Kazan Belediyesi Kültür Yayınları. Ankara: Semih Ofset Matbaacılık.

Ergin, M. (1973). Orhun Abideleri, İstanbul: Boğaziçi Yayınları.

Ergin, M. (1978). Orhun Abideleri, İstanbul: Boğaziçi Yayınları.

İğdemir, U. (1975). Heyet-i Temsiliye Tutanakları, Ankara: Türk Tarih Kurumu.

Koca, S. (2002). *Eski Türklerde Devlet Geleneği ve Teşkilatı*. Türkler Ansiklopedisi. cilt: 2, s:823-844. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.

Koç, V. (1973). Hayat Hikayem. İstanbul: Apa Ofset Basımevi.

Mori, M. (1978). *Eski Bozkır Devletlerinin Teşkilatı*, Tarih Enstitüsü Dergisi, Sayı: 9, , s. 209-226.

Mumcu, A. (1996). Tarih Açısından Türk Devriminin Temelleri ve Gelişimi, 14. B., İstanbul: İnkılap Kitapevi.

Ögel, B. 2002. *Devlet Meclis ve Kurultay*. Türkler Ansiklopedisi. cilt: 2, s:874-887. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.

Özgül, M. C. (1989). *Heyet-i Temsiliye'nin Ankara'daki Çalışmaları (27 Aralık 1919-23 Nisan 1920)*. Ankara, Atatürk Araştırma Merkezi.

Özaslan, M. (2002). *Ankara Kulübü Derneği ve Seymenlik Geleneği*. Bilge Dergisi. sayı. 35, s.109-112, Başbakanlık Atatürk Kültür Merkezi. Ankara: Gazi Ün. İletişim Fak. Basımevi.

Saray, M. (1999). *Türk Devletlerinde Meclis (Parlamento), Demokratik Düşünce ve Atatürk*, Ankara, Atatürk Araştırma Merkezi Yayını, 1999, s. 11–15.

Sümer, F. (1982). Oğuzlar, Tarihleri, Boy Teşkilatı Destanları, Ankara, 1982.

Şapolyo, E. B. (1958). Kemal Atatürk ve Milli Mücadele Tarihi, İstanbul.

Şapolyo, E. B. (2002), Atatürk ve Seymen Alayı. Ankara Kulübü Yayınları. Ankara: Şahin Matbaası.

Uluğ, N. H. “Ankara'nın Gazi Bayramı”. Ülkü Halkevleri Mecmuası. 1933. s. 1, s. 9-10

www.tdk.gov.tr (erişim: 03.08.2015)

KAYNAK KİŞİLER

Avukat Yıldızhan Adil Şahin (Kişisel görüşme - 12.05.2014)

Haluk Balaban, Araştırmacı, 1940, Ankara (Kişisel görüşme-08.08.2015)